

Spejdertrolden

SÆRNUMMER

ASKOV

Det Danske Spejderkorps

20. november 1982

En tidlig julehilsen fra spejderne i Askov

Askovspejderne udgiver i år en juleavis. Det er første gang, vi vover forsøget, og vi håber, læserne vil tage godt imod resultatet af anstrengelserne.

Vi har to formål med udgivelsen. Vi vil fortælle borgerne i Vejen og Askov lidt om os selv og hvad vi laver. Og avisens annonceindtægter går næsten ubeskåret til spejderarbejdet.

Der skal derfor lyde en tak til vore skribenter udefra, som har krydret bladet med gode artikler. Til vore annoncører, som med deres medvirken er med til at støtte vort arbejde. Og til Vejen Reklamebureau, som gratis har sørget for produktion og trykning.

Økonomisk har avisprojektet været en succes. Nettooverskuddet bliver på ca. 15.000 kr. Pengene, som er velkomne i en evigt slunken tropskasse. De skal blandt andet bruges til nye telte til spejderne. Flere af de nuværende er over 20 år gamle. Et mindre beløb bruges som tropens hjælp til en Askov-spejders deltagelse i en jamboree næste sommer i Canada i anledning af verdensspejderbevægelsens 75 års jubilæum.

Så tak til de medvirkende. Og god fornøjelse til læserne.

Red.

Udgiver:	Spejderne - Askov
Ansvarsh. redaktør:	Henning Rose
Sats og montage:	Vejen Reklamebureau ApS
Tryk:	Trykcentralen A/S, Viby
Oplag:	4.000 eks.
Omdelingsområde:	Samtlige husstande i Askov og Vejen

Dage i Tydal

Rapport fra en sommerlejr

Fra Tydal-lejren. Indgangen til Askovs lejrlads.

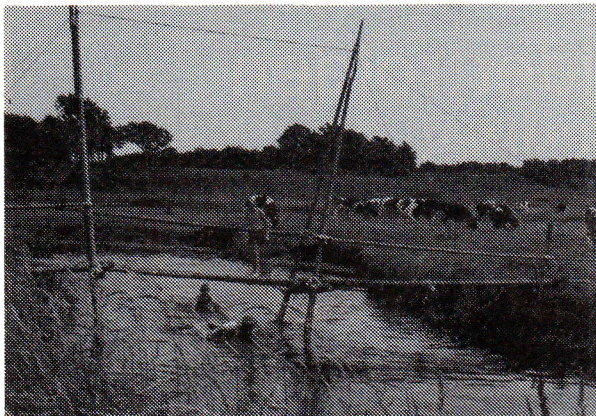
Et hoved titter ud af teltet. Hvordan bliver vejret i dag? Dette er alfa og omega i en sommerlejr, der er en teltlejr. Man er overgivet til vejrguderne. Har nogen mon taget initiativet til at få ild i kogerenden, så morgenmaden snart kan forventes færdig? Lejren er ved at vågne. Alle skutter sig en smule i morgenkolden, nogle mere morgenfriske end andre, for de har allerede været på vaskepladsen og har haft hovedet under den kolde hane. Andre har det endnu tilgode.

Dagen er startet. Der er mylder ved spisebordet, hvor alle sidder forventningsfuldt bænket og venter på cornflakes og margarinemadder med syltetøj, som er en fast bestanddel i en sommerlejr.

Efter morgenmaden vandrer man lidt omkring inden morgen-samling og flaghejsning, hvor der bliver givet besked om de forskellige aktiviteter, der skal være i dagens løb. Man skal have lavet en bro over Trenen. Den var i forudms dage den vigtigste forbindelsesvej mellem Østersøen og Nordsøen.

Man har i løbet af dagen kikket fortvivlet op på himlen, hvorfra det vælter ned med vand. Brændet på bålet er vådt, og ilden gløder kun. Hvordan skal vi få ordentlig blus, så aftensmaden ikke bliver til natmad. Løsningen: en pressenning. Alle går i gang med at finde ud af hvordan den skal virke. Pressenningen hejses op over køkkenbordet og tøjres på samme måde som beduinernes telte. Nu har vi tørvejr ved bålet, men det oser. Vi må lave et lyrehul. Bålet fungerer nu perfekt, og snart sidder 55 raske spejdere bænket ved det selvgjorte kæmpespisebord og fortærer den dejlige varme mad.

Vejrmæssigt blev lejren i Tydal, som en lejr skal være, for den næste dag skinnede solen fra en skyfri himmel. Skønt! - For i dag skal vi på udflygt. Vi skal til de forhistoriske samlinger i Nydamhallen og Nydambåden, den berømte egebåd, som mange tror er et vikingskib. Det er den aldeles ikke. Den er 3-400 år ældre - fra omkring 400 år efter Kristus.

Ved hjælp af tovværk og lange rafter blev der slået bro over den lille flod »Trene«, der løber gennem Tydal-lejren.

Fra Nydamhallen fortsætter turen til Slesvig Domkirke, hvis største seværdighed er den dejlige altertavle, som blev fuldenet i 1521, og de mange epitafier. Kirken er desværre under restaurering, så det er svært at danne sig et helhedsindtryk. Vi går videre til det idylliske Holmen, et lille fiskerleje med en særpræget karakter - stynede linde og lave huse med små slipper imellem ned til Slien, hvor fiskerne har deres både liggende og deres garn hængende til tørre. Efter Slesvig kører vi med bussen til Hedeby, hvor vi traver rundt og sætter fantasien igang. Hvordan så byen ud, og hvordan levede man dengang? Derfra videre for at gå et stykke på halvkredsvolden, - vi kunne ikke nå hele Danevirkes tyve kilometer. Vi får dog et indtryk af volden og det enorme projekt, det må have været i datiden at opføre den. Vi ser resterne af Valdemarsmuren. Rester, fordi man simpelthen har stjålet af stenene og kørt dem væk i vognlæs. Bønderne har gjort det, når de havde brug for sten til deres gårde, og hertugerne, når der skulle bygges på Gottorp Slot. Undervejs standser vi ved Skardestenen, som man bør se. Dens runeindskrift lyder: Kong Sven (Tveskæg) satte stenen efter Skarde, som var draget vesterud, men fandt døden ved Hedeby.

Askov-spejderne stod for Tydal-lejrens største spisebord, bygget af tovværk og granrafter. Der var siddeplads til alle 55 mand!

Senere er der asfalteret på »Torvet«. Festtøjet skal findes frem, de næsten rene cowboykukser, en ren tyk trøje og over alt det uniform og tørklæde. - Vild forvirring. »Hvor er mit tørklæde? Jeg kan ikke finde det.« »Er det mærket med navn?« »Nej - det mente jeg ikke var nødvendigt.« En anden: »Hvor er min uniform?« Til sidst er dog alle festklædte, og vi begiver os til festpladsen, hvor der er fakkeltog og folkedans, og stor omsætning af is og sodavand, for kiosken er åben i den festlige anledning.

Skardestenen.

I en distriktslejr som Tydal er der altid mange aktiviteter. Vi væver måtter af græs, og af uld, som vi selv farver og spinder, kærner smør. Vi får friskbagt franskbrød bagt i primlovn og med smør på brødet.

Pludselig lyder det: »Vi skal hen og smede segl af rundjern og støbe Thors hammer i bly.« Andre vil hellere til læderarbejde, hvor de fabrikkerer punge og kompassylstre.

Vejret er efterhånden fint og meget varmt. Vi skal alle ned og bade i Trenen. Vi plasker med vand, sejler med gummibåde og på tang. Nogle »Askovitter« har lidt vandskræk og må derfor hjælpes i.

Åbningslejrålet, hvor 650 spejdere deltager, og lejrledelsen bliver præsenteret for os som de Nordiske Guder, er en meget festlig optakt til de 8 dage vi skal tilbringe i Tydal.

Ledelsen har travlt i de dage lejren er. De sørger for alle praktiske ting i forbindelse med lejren, indkøb, proviantering m.v. De udgiver også lejravisen »Gjallerhornet«, hvor der en dag er skrevet om Askov i anledning af vore store problemer med en 8 meter høj flagstang (lejrens største), som vi måtte lægge ned for at trække ny flagline i, fordi det tyske fjernsyn havde meldt deres komme. De nåede dog ikke vor del af lejren. Det gjorde til gengæld Radio Syd og det blev til en times udsendelse, hvor bl.a. lejrkoeret ydede en stor indsats.

Før vi ved af det lyder det gennem lejren: »Afsluttende lejrball i aften« - ALLEREDE. Igen nogle praktiske gøremål, gryderne skal renses efter otte dages brug over åben ild, de er kulsorte, spisebordet og de øvrige pionerarbejder skal brydes ned, så stedet igen ser ud som da vi begyndte.

Den sidste nat i en lejr er det svært at få ro, mange sover i bivuak, for så er der mindre at rydde op i morgen, inden hjemturen starter med bussen. Snakken går om hvor dejlig lejren har været, adresser udveksles, og man håber atter at ses på en anden stor lejr.

12

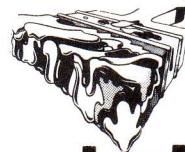
Brudebuketter - Kranse
Moderne binderi
Blomster til hverdag
Blomster til fest.

**Gå til fagmanden -
gå til**

**Bill's
Blomster**

Torvegade 2, Vejlen, tlf. 36 01 32

9

centret

NØRREGADE 108 - 6600 VEJEN - TELF. 36 1746

Hedeby - vikingetidsbyen ved Slien

ved antikvar, mag. art., Stig Jensen,
Den antikvariske samling, Ribe.

Siden 1900 har arkæologerne - med enkelte afbrydelser - foretaget udgravninger ved Hedeby i nærheden af Slesvig, og en stor del af fundene kan ses på det forhistoriske museum på Gottorp Slot. Her er inden for en 1300 meter lang halvkredsvold, som er 5 til 10 meter høj, fundet rester af en blomstrende handelsby fra vikingetiden.

For 100 år siden gik alle kyndige ud fra, at det gamle hedeby skulle søges under det nuværende Slesvig. I 1897 påviste Sophus Müller, som var direktør for Nationalmuseet, at Hedeby skulle søges indenfor halvkredsvolden ved Hadeby nord. For en dansk arkæolog var det på dette tidspunkt umuligt at komme til at grave inden for volden, men han stod i venskabelig brevveksling med arkæologerne i Kiel, hvilket i året 1900 førte til en udgravning på stedet. Det viste sig at Sophus Müller havde ret. Der havde ligge en stor vikingetidsby inden for volden, og denne by måtte være den handelsby, som gamle tyske kilder kaldte Slesvig, mens danske og norske kilder kaldte den Hedeby. Siden er der som nævnt foretaget omfattende udgravninger på stedet, og i de senere år har man endog undersøgt havneområdet uden for og herved påvist et kaj anlæg og et skibsvrag.

Hedeby's huse og gader

I den øverste, vestlige ende af Hedeby består undergrunden af sand. Her er alle husrester forsvundet og træ har kun efterladt sig mørke spor. Derimod er forholdene omkring bækkens nedre løb meget gunstige, og træet er godt bevaret. Her har arkæologerne tålmodigt afdækket vikingetidsbyens huse - ja, endog he-

**ALT TILBEHØR TIL CYKLEN,
KNALLERTEN OG BILEN**

hos-JOHN

CYKLER - KNALLERTER

UNO-X BENSIN

Frederik d. 7. gade - Vejen

TELEFON 05 - 36 04 99

(32)

(40)

**grønært
DEN LILLE CAFE**

SØNDERGADE 16 - VEJEN

TLF. 36 15 54

Åbningstider:

Tirsdag-lørdag 11-24

Søndag-mandag lukket

Brugsen

Brugsen Askov inviterer til stor

BØRNE-TEGNEKONKURRENCE

Lav en tegning (tegn, mal, klip, klistre osv.) over emnet:

JUL I BRUGSEN og vind flotte præmier.

KONKURRENCEREGLER:

Opdeling:

Deltagerne opdeles i 3 grupper:

Gruppe I: Børnehaveklasse, 1. klasse.

Gruppe II: 2. klasse, 3. klasse, 4. klasse.

Gruppe III: 5. klasse, 6. klasse, 7. klasse.

Gevinster:

I hver af grupperne er der 10 flotte præmier.

Gevinsterne kan ses i brugsens vinduer fra lørdag den 20. november.

Aflevering:

Alle forslag skal afleveres i brugsen senest mandag den 29. november.

Bedømmelse:

Dommerpanelet består af:

Vindere:

Vinderlisten offentliggøres ved opslag i brugsen, onsdag den 1. december. Herefter kan gevinsterne afhentes.

Alle tegninger vil være ophængt i brugsen i hele december måned.

(57)

Brugsen Askov

Telefon 36 07 08

Brugsen

Kohberg
RUGBRØD

7⁹⁵

Frokost,
special eller
viking. 1600 gram

PILSNER ØL

30

stk.

96⁹⁵

Excl. emb.

SMØR

2 x ¼ kg

Kun

14⁹⁵

Tilbuddene gælder til og med
lørdag den 29. november.

Nu er det blevet nemmere at købe benzin i brugsen. Nu døgtank der både kan tage 20.- og 100 kr. sedler.

Havnen i Hedeby. (Ill. fra Skalk 3/80)

le gadeforløb. Næsten alle husformer af træ kendes fra Hedeby. Det drejer sig om stadhuse, bulhuse, bindingsværkshuse hvor mellemrummene er udfyldt med flettede grene samt blok-huse. I et enkelt tilfælde er fundet et hus, hvis vægge omhyggeligt var lagt ned på den gamle tomt for at hæve gulvniveauet i det efterfølgende hus. På denne måde var hele huset og dens ca. 2 meter høje vægge bevarede.

Husene varierer i størrelse fra 4 x 5 meter til 6 x 16 meter. De har ligget ordnet i forhold til hinanden og i forhold til et gadenet, hvilket viser, at byen fra starten er planlagt af en styrende magt - antagelig kongen.

Hedeby's handel og håndværk

Det var handlen, der skabte Hedeby, og vi er ret godt underrettet om, hvad der handlede med, og hvilke veje handelen gik. Handelsvarerne kendes både fra det skriftlige, og det arkæologiske materiale. Det drejer sig om slaver, vævede klæder, kinesisk silke, vin, pelse, honning, voks, møllesten af rhinsk basalt, lerkar, mønter og meget andet. Ser man samlet på hele dette store materiale, fremkommer et billede af et stort og vidt forgrenet net af handelsveje. Fra vest er købmænd og varer kommet fra de gamle romerske byer Mainz og Köln og de nyere handelssteder i Domburg og Dorestadt i det nuværende Holland. Det var frisere, som i denne tid var det førende handelsfolk, men også saksiske købmænd fra Bremen og Hamborg samt engelske fra Lon-

don er kommet til Hedeby. Der er fundet både engelske, skotske og irske smykker i Hedeby.

Skibe fra Vesten er sejlet op ad Ejderen og derfra videre op ad Trene. Hvor Danevirke stødte op til denne store, dybe å, lå Holtingsted, som var Hedeby's vestlige havn. Herfra blev varerne ført over land de knap 20 km til Hedeby, og man havde derved sparet den farlige færdsel langs Jyllands vestkyst og rundt om Skagen.

Mod nord var der forbindelse til handelsbyen Kaupang ved Oslo-fjorden, og mod øst førte søvejen til byerne på Østersøens sydkyst og videre til Gotland og Birka i Mälaren. Fra Østersøen gik der handelsveje ad de russiske floder til Novgorod og Kiev og videre til Sortehavet og Konstantinopel.

Rimbert, Ansgars efterfølger, skriver, at Hedeby er »et sted, hvor der kommer købmænd sammen fra alle egne.« Flere af dem kender vi ved navn - f.eks. araberer At-Tartûsji, der var i Hedeby omkring 950. Han skriver: »Slesvig er en meget stor by ved verdenshavets yderste ende. I byen er der kilder med feskvand. Dens indbyggere tilbeder Sirius, undtagen nogle få, som er kristne og har en kirke der.« Araberen har ikke haft meget til overs for Hedeby-boernes sang, han skriver, at den »lyder som hundegøen.« Han har antagelig været i Hedeby for at købe slaver.

Hvor så mange købmænd var samlet, var der også grobund for håndværkerne, som i stort omfang har efterladt deres spor i det arkæologiske materiale. Det drejer sig bl.a. om pottemageren, skomageren, kammageren, smeden, perllemageren, ravsliberen og bronzestøberen.

Afslutningen

Indtil i dag er kun udgravet ca. 5 pct. af området inden for Hedeby's volde. Vi ved nu, at byen er opstået kort efter 800, hvilket stemmer fint med de skriftlige kilder, der tillægger kong Godfred æren for dens dannelse. Umiddelbart syd for Hedeby er udgravet en lidt tidligere bebyggelse, som dog ikke har den samme bymæssige karakter.

Mellem 1050 og 1134 - i dette år var domkirken i Slesvig i brug - har man fundet det formålstjenligt at flytte byen over på nordbredden af Slien, hvor Slesvig nu ligger. Slesvig arvede Hedeby's handel og ry og klarede sig udmærket i en rum tid endnu. Senere blev den dog udkonkurreret af Hamborg og Lübeck.

11

FISCHERS
Boligmontering

FREDERIK D. VII's GADE 10-12 · VEJEN - TLF. 36 03 11

64

**Vi mødes i
byens supermarked**

KVICKLY
RÅDHUSPASSAGEN · 6600 VEJEN
TELEFON 36 11 00

63

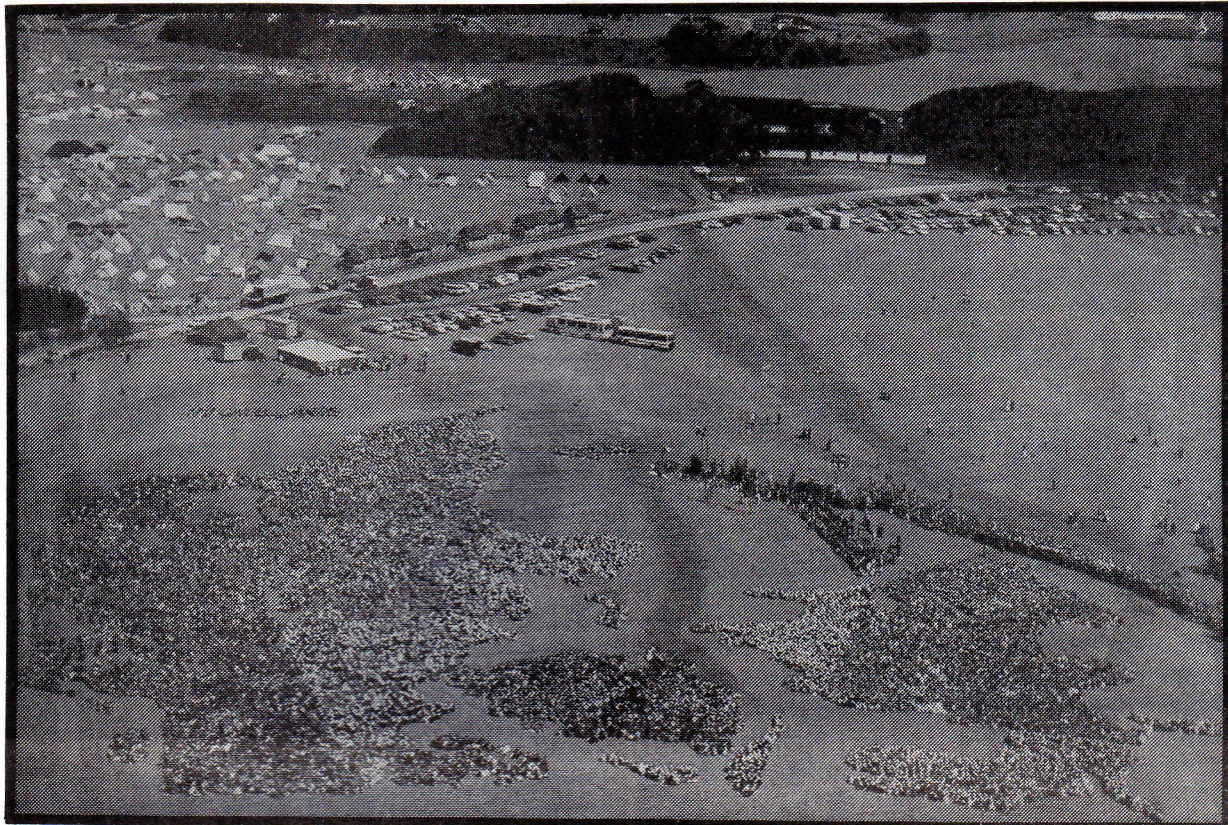
**Hjemmelavede pølser
og pølsebord...**

EGON DAM
SLAGTERFORRETNING
ASKOV - TLF. (05) 36 07 20

69

BRUUN-MØLLERS
BOGHANDEL
Vejen Centret

En korpslejr er altid en stor begivenhed. I 1974 deltog ca. 16.000 spejdere i lejren ved Hvalpsund. På billedet har lejrdelegerne med ballehatter i forskellige farver dannet et levende Danmarkskort.

Korpslejr i 1985

Det Danske Spejderkorps har besluttet at afholde sin næste korpslejr i 1985. Beslutningen blev truffet på et møde i september for divisions- og distriktschefer fra hele landet. I modsætning til den sidste korpslejr i 1980, som var opdelt i 5 mindre lejre spredt over hele landet, tilbyder korpsset denne gang sine medlemmer en stor, samlet lejr. Man forventer, at deltagerantallet kommer op på ca. 20.000 spejdere, heraf også gæster fra udlandet.

Det er endnu ikke afgjort, hvor i landet lejren kommer til at ligge. For øjeblikket arbejder et planlægningsudvalg med at undersøge forskellige muligheder.

På samme møde præsenteredes de mange aktiviteter, som igangsættes næste år for at markere 10-årsdagen for sammenlægningen mellem Det Danske Pigespejderkorps og Det Danske Spejderkorps til ét korps fælles for piger og drenge. Aktiviteterne bærer fællesbetegnelsen »Illuvajo«, hvilket står for Ild, LUft, VAnd og JOrd, og hvor det især er emner fra naturen, der tages op.

36

Miljø **TÆPPER**

v/ FINN HANSEN

SØNDERGADE 20 · 6600 VEJEN · TLF. (05) 36 12 84

35

ADVOKAT

TOM TØNNIES

MØDERET FOR LANDSRET

SØNDERGADE 21, 6600 VEJEN

Telefon 05 - 36 22 44

21

TV
RINGEN

solid
service

H. F. Radio/Hi-Fi/TV

Nørregade 33, Vejlen, telefon 36 04 12.

KAN DU KENDE MIG?

Her er billederne af 10 af vore annoncører. Find ud af, hvor de hører hjemme og vind LEGO for 1.000 kr.

Nr.

Nr.

Nr.

Nr.

Nr.

Nr.

Nr.

Nr.

Nr.

Nr.

Alle annoncer er mærket med nummer. Skriv nummeret på annoncøren under hans eller hendes billede. Løsninger kan afleveres ved Askov-spejdernes tombola på Torvet i Vejen den 26. eller 27. november eller sendes med posten mrk.»Spejdertroiden«til: Gerd Rose, Vejervej 33, Askov, 6600 Vejen.

Løsningerne skal være os i hænde senest 30. november. Vinderne udtrækkes den 1. december og offentliggøres i Vejen Avis den 7. december.

Præmierne er alle gavekort til »Giraffen« på LEGO-legetøj. 1. præmien er et gavekort på 200 kr., 2-20. præmien gavekort på 40 kr.

Indsendt af:

Navn: _____

Adresse: _____

56

Præmierne til konkurrencen er skænket af:

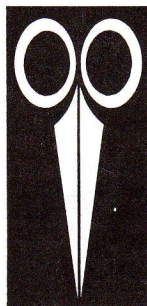
Nørregade 30, 6600 Vejen
Telefon (05) 36 19 47

38

Materialisten

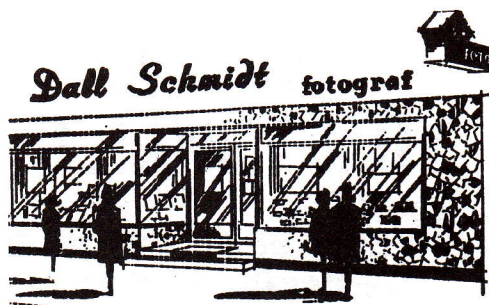
v/ cand.pharm.
B. Christensen
Søndergade 1, Vejen
Tlf. 05 - 36 02 85

8

SALON
combi
DAMER/HERRER
Nørregade 65-Vejen
Telf. 05-36 19 98

7

Nørregade 74, Vejen, tlf. 36 03 22

I 1983 går turen til Endelave

Efter den vellykkede sommerlejr i Tydal er det besluttet at næste års sommerlejr skal afholdes på Endelave ud for Horsens Fjord.

Denne gang tager vi på sommerlejr alene. I Tydal var der samlet 6-700 spejdere. Med alle mand af hus bliver vi ca. 60 på Endelave.

Endelave er en af Danmarks utallige småøer. Et lille samfund baseret på landbrug. Med de problemer med faldende indbyggertal, som i disse år er kendetegnet for mange af vore småøer.

Selvforsynende er man selvfølgelig ikke. Men generatortårnet og akkumulatortrummet fra den tid, hvor elforsyningen på øen var baseret på vindkraft og jævnstrøm, står endnu som et var-tegn, når man kommer til Endelave fra søsiden.

Endelave har en boomerangs karakteristiske form - og har gennem årene også ført en omskiftelig tilværelse. Øen var i sin tid sat i pant til en af de holstenske grever, indtil denne, som aftalen var, kunne få Als som pantsikkerhed.

Boomerangens ene arm peger mod nord. Spidsen - kaldet »Øvre« - er fredet. Krat, strandskov, engarealer og kaninhuller sætter sit præg på landskabet. Øvre er berømt (eller berygtet) for sin store bestand af vilde kaniner.

Længere mod nord - i retning mod Tunø ligger Svanegrunden. Et stort lavvandet område. En del er tørt ved lavvande, og der er et rigt liv af havfugle.

Vi vil forsøge at få lejren placeret på Øvre. På østkysten over mod Samsø med udstigt til Kolby Kås og Vesborg fyr. Der er også en eminent og børnevenlig badestrand.

Man sejler til Endelave fra Snaptun ved udmundingen af Horsens Fjord. Turen tager knap en time. Lige efter Snaptun passerer man batterihagen. Her havde man under kanonbådskrigen mod englænderne i begyndelsen af forrige århundrede befæstet indsejlingen til fjorden med kanonbaterier, og de snævre løb omkring Hjarnø og Alrø var udgangspunkt og skjulested for de små kanonbåde.

Over for batterihagen - på Hjarnø - ligger en anden slags »både«, nemlig skibssætninger fra jernalderen.

Og tilbage til nutiden. Den stærke strøm og det store vand-skifte i Hjarnøsund har gjort farvandet til et yndet tilholdssted for marsvin. Så hvem ved. Måske får vi følgeskab til Endelave.

Med et er drømmerierne - et andet er de praktiske forberedelser. En vellykket sommerlejr skal være velforberedt. Planlagt til mindste detalje. Så har man meget større muligheder for at improvisere, når der byder sig en god chance. Man har jo altid planerne at falde tilbage på.

Så destinationen er valgt. Straks efter nytår starter de praktiske forberedelser. Nu håber vi blot, at marsvinene og kaninerne er der, når vi kommer.

18

rvt

Revisionstjenesten A/S

Tlf. 05 - 36 02 11

3

Køb - salg - bytte

FLEMMINGS MARSKANDISER

v/ Flemming Nielsen

Nørregade 54, 6600 Vejen, tlf. 36 38 90

10

HOKI

VILLY THEEDE

Frederik d. 7's gade, Vejen, tlf. 05 - 36 01 20

- *Vejens grøntmarked!*

14

FR. KASTEN

Glas - Porcelæn - Gaver

6600 Vejen - Tlf. 05 - 36 03 77

16

VEJEN ELEKTRO

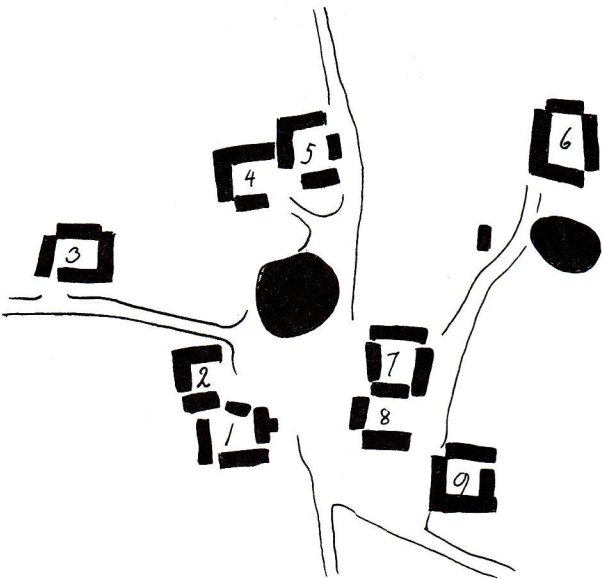
Søndergade 34, Vejen

Tlf. 05 - 36 05 18

Auto-elektro service.

Askov før og nu

ved sognepræst Agner Frandsen, Askov.

Askov 1794

Efter landmåler Astrups kort.

1. Udflyttet 1827. Melvanggård.
2. Delvis nedlagt 1860. Ludvig Schrøder købte det tilbageværende stuehus 1865 og begyndte højskole her. Nu »Fengers hus.«
3. Junkergården. Nedlagt 1837. Nu »Nørreled.«
4. Udflyttet 1795. Stenninggård.
5. Askov Nørregård.
6. Den ene halvdel af den gård, der i gavebrevet fra 1438 benævnes Abskowgarth - altså Askovgård. Navnet bruges ikke efter 1500-tallet. Flyttet ned syd for Vejervej o. 1800. Nu »Askov Nedergård.«
7. Askovgård. Således kaldt siden engang i 1800-tallet. Må altså ikke forveksles med Abskowgarth. Nedlagt 1968. Nu Askov brugs.
8. Udflyttet 1795. Vindinggård.
9. Den anden halvdel af middelalderens Abskowgarth. Ødelagt under svenskerkrigen 1659 og genopført på en sydligere plads i byen. Nedlagt 1823. En del af stuehuset blev liggende og var i mange år aftægtsbolig for Anneken Hansdatter. Asken uden for hendes vindue lever endnu og kaldes Annekens Ask. Husflidskole. Nu Lervad.

Vejen nordud forbi Askov Nørregård sløjfet 1795.

Ca. 500 meter nord for Askov stødte den til Tingvejen, der fra Malt kirke, hvor der i middelalderen var tingsted, førte ned til landsbyen Vejen (hvor bykroen ligger nu). Tingvejen blev også sløjfet 1795.

For et par år siden blev der bygget et kapel på pladsen mellem kirken og Jørgen Aamands gård. Under arbejdet udtrykte en af håndværkerne undren over, at man havde fået lov at bygge en gård så tæt op ad kirken. - Men forholdet er omvendt. Kirken er ny - bygget i 1900, mens gårdens historie antagelig går et årtusinde tilbage - måske mere.

Gisninger om den ældste by

Rundt om bydammen har op igennem tiden ligget en landsby. Landsbyen bestod af gårde - i 1579 var der 10. Vest og syd for byen lå de dyrkede jorder. De omfattede 250-300 tdr. land. Imellem den dyrkede jord og Skibelund Krat lå overdrevet, lynggroet og med mange bronzealderhøje. Kun få af højene er tilbage nu. De blev sløjfet, efterhånden som jorden kom under plov i løbet af 1800-tallet. Sydligst lå engstrækningerne langs Kongeåen. Her bjergedes det uundværlige vinterfoder: høet.

Foruden Askov synes der op igennem middelalderen kun at have været to andre bebyggelser i Malt sogn, nemlig Malt/Maltbæk og den nu forsvundne landsby Estrup. Før de store landboreformer satte ind for 200 år siden, lå folketallet længe på 250-300. Nu bor der i Malt sogn 7 gange så mange.

Hvornår de første Askovfolk har bosat sig ved dammen, ved vi ikke. Da Henrik Larsen og Søren Alkær sig i 1934 skrev deres bog om Askov, forestillede de sig, at et par bondesønner i vikingetiden er flyttet ud fra Maltbæk. I en rydning ved dammen, der dengang muligvis var en skovsø, har de bygget de første beskedne gårde. Her var vand - både til kreaturerne og til husholdningen. Forestillingen kan meget vel have noget på sig. Netop i vikingetiden tog landbruget et vældigt opsving. Nye landsbyer blev grundlagt, skov blev ryddet og ny jord taget under dyrkning. - Undertiden kan selve bynavnet fortælle noget om byens alder. Det gælder dog næppe for Askovs vedkommende. Ganske vist er det foreslået, at navnet er en sammentrækning af Apis skov, og Api er et mansnavn fra vikingetiden. Men som oprindelig form er også foreslået Askehoved, altså et skovfremspring af asketræer. Tydelig besked giver navnet ikke.

Kirkegods og selveje

Af skriftlige kilder om Askov kendes ingen, før vi er fremme ved

1438. Så er vi langt fra vikingetiden. Men vi er også langt fra vor egen tid, så efterretningen er alligevel af største interesse: her dukker Askov for første gang frem af mørket. Det drejer sig om et gavebrev fra biskop Kristjerner Hemmingsen i Ribe. Biskoppen har ladet indrette et kapel i domkirken store tårn og indvier det til Sct. Lucius. I et gavebrev af 7. juni 1438 giver han til altret i dette kapel »... alt vort gods i Moltæ sogn i Holtæ Herred nemlig Abskowgarth, som er en hovedgård, en gårds sammesteds, som Jacobus Godskesen boer...« Et par Askovgårde med deres jordtilliggende blev altså kirkegods i 1438. Det har muligvis ikke været nogen ulykke for bønderne. »Under krumstaven er godt at bo,« hedder det i en talemåde fra den gang. Gavebrevet røber et interessant forhold. Den ene gård, Abskowgarth - altså Askovgård - kaldes en hovedgård. Hvornår den er blevet det, kan vi naturligvis ikke vide noget om. En driftig slægt kan have sidet på den kort forinden. Det kan også være, dens historie går meget længe tilbage i tiden. I hvert fald har landsbyerne i Malt sogn været vel ved magt, da de i 1100-tallet havde midler til at bygge kvaderkirken i Malt. Fund, gjort i kirken, fortæller om rig udsmykning i løbet af det første århundrede.

Abskowgarth nævnes ikke ved dette navn efter 1554, men kaldes senere blot domkirkens gård. Den må altså ikke forveksles med den Askovgård, der lå, hvor brugsen nu ligger. Den gamle storgård havde sin plads, hvor stien mod Vejen Skov bøjer af ved kirkegården. En lavning i marken sydfor røber stadig, hvor gårdens vandingssted lå.

Krongods

Efter reformationen i 1536 blev størsteparten af kirkegodset i Danmark konfiskeret og lagt ind under kronen, og kongen blev pludselig landets største godsejer.

Fæstegods under Estrup

For at få samling på ejendommene mageskiftede - byttede - kongen i de følgende årtier med herremændene, der heller ikke brød sig om at have deres jord liggende alle mulige steder. For Askovs vedkommende skete mageskiftet i 1579. Da blev byen fæstegods under Estrup Hovedgård. Ganske vist var et par af gårdene selvejergårde. Men til kongens rettigheder i selvejer-

gårde - skat, jagt, fiskeri m.m. - hørte også retten til at afkøbe bønderne deres selvejendomsret!

Christoffer Juel fra Estrup overtog denne ret ved mageskiftet og benyttede sig straks af det.

I forbindelse med mageskiftet blev hele Askov by synet. Synsforretningen er bevaret og herfra ved vi, at der i 1579 lå 10 gårde rundt om Askov Bydam.

I 200 år er bønderne i Askov nu fæstere under Estrup med alt, hvad dermed følger, bl.a. hoveriarbejde. Vi ved ikke meget om forholdene, men herremændene på Estrup synes at have været rimelige folk. Begivenheder udefra truer dog i 1600-tallet byens eksistens. Under Christian IV's uheldige deltagelse i 30-årskrigen drager Wallensteins tropper plyndrende op gennem Jylland. Malt sogn lå meget udsat midt i hærvæjsstrøget. En gren af hærvæjen gik over ved Skodborghus, en anden ved Fodingbro. Måske er Askov udplyndret ved den lejlighed. I hvert-fald meddeles i 1635, at præsterne i Vejen, Malt og Brørup foreløbig fritages for skat, »da de var kommen i armod i ufredens tid, fordi de boede på alfarvej og deres sogne var ringe.« Men i 1659 sker katastrofen. Under krigen med svenskerne lå polakker og brandenburgere i et halvt år i lejr på Skudstrup Mark lige syd for Kongeåen. Sådan set var de danskernes hjælpetropper, men de led af mangel på proviant og begyndte snart at husere og plyndre i omegnen. Det værste var, at de bragte den frygtede plettyfus med sig. Smitten bredte sig fra sogn til sogn, og folk døde i uhyggelige tal. Da rædslerne var forbi, var der længe stille i sognene langs hærvæjen. I Askov stod kun tre gårde tilbage af de 10, og det varede længe, før byen atter kom på fode. Et par fund peget tilbage på disse begivenheder. I 1852 fandt man i et ladegulv en jyddepotte fyldt med sølvsager. Af de indgraverede årstal - 1636-1640 - er ingen senere end 1659. Det er dog næppe byens arvesølv, man har villet skjule, for ingen af de indgraverede navne kan henføres til Askov. Formodentlig drejer det sig om et krigsbytte, måske nedgravet af en soldat, der senere er kommet.

I 1678 er byen igen ved at komme til hægterne. Der er nu 8 gårde. Forholdene er dog kummerlige. Underernæring synes at have været den normale tilstand - både blandt dyr og mennesker. Og hoveriarbejdet på Estrup og den besværlige fællesdrift af jorden fortsætter, til de store landboreformer sætter ind i slutningen af 1700-tallet.

Udskiftningen

Efter høst 1793 begyndte landmåler Astrup det store ommålingsarbejde, der går forud for udskiftningen. Det første kort over Askov og byens jord tegnes. Nye veje sættes af og gamle sløjfes. En del af Askovbønderne har sikkert været betænkelige ved alt det nye. Ganske vist betød det større selvstændighed og frihed. Hver gård fik samlet sin jord på ét sted. Men nogle måtte flytte til udmarken, bort fra byen. Det betød opløsning af det fællesskab, man havde været vant til gennem århundreder. I første omgang flyttede dog kun to gårde ud: Steninggård til det stenede overdrev mod sydøst og Vindinggård med det optimistiske navn til Kongeåsletten. I 1827 flyttede den tredje gård ud - til den del af bymarken, der fra gammel tid hed Mellem Vang. Gården kom til at hedde Melvang.

Højskolebyen

I løbet af 1800-tallet fandt en kraftig udstykning sted, og talrige gårde skød op og ændrede landskabet. Man begyndte også at plante træer, og egnen fik det udseende, vi trods senere ændringer er fortrolige med i dag. Antallet af gårde omkring dam-

53

Største udvalg i
skønlitteratur.

●
**ASKOV
BOGHANDEL**

Maltvej 4, Askov, tlf. 36 07 06

65

NJ SPORT
FRITID

Rådhuspassagen 2 - Vejen
Telefon 36 03 42

VORT UDVALG ER STØRST!

26

Bilsnak

- så kom til os....

V·A·G

**Conrad P. Møller
& Søn A/S**

Audi VW

Vejen

Søndergade 31 - tlf. (05) 36 03 00

37

- smart
hår

TLF. 36 31 07

MODERNE
KLIP &
HÅRDESIGN

hos
VIBEKE

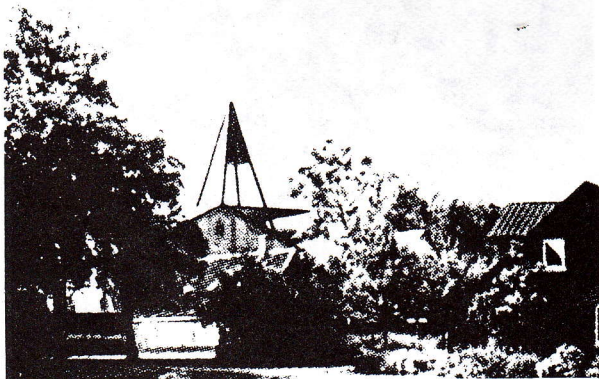
Morbærvej 114. Vejen

men svandt stadig ind. Jorden blev udstykket, og bygningerne forsvandt. Blandt de nedlagte gårde var Junkergården, der lå, hvor huset Nørreled ligger nu. Men i 1865 skete der noget, der blev indledningen til et helt nyt kapitel i byens historie. Da oprettedes Askov Højskole.

Danmarks første højskole blev til i Rødding i 1844. Efter den hårde fred i 1864 kom skolen til at ligge syd for grænsen, og det var ikke muligt at drive højskole som før. Den 28-årige forstander Ludvig Schrøder ledte efter et sted at begynde skole, helst tæt ved den nye grænse, så kontakten med Sønderjylland kunne opretholdes. At netop Askov blev stedet, skyldtes Hans Jørum Lauridsen fra Grønvang i Vejen. Han henledte Schrøders opmærksomhed på stuehuset til en af de nedlagte gårde i Askov. Huset kunne lejes eller købes. Den 3. november 1865 åbnede skolen - med 30 elever. En undervisning, der ikke havde til formål at uddanne specialister, men at få en samtale igang om den tilværelse, selv specialister er fælles om, tog sin begyndelse og er fortsat siden.

Schrøder skrev efter bosættelsen til en bekendt: »Der er øde i Askov. Her er kun 3 gårde, 3 træer og en højskole.« Men ødepræget forsvandt hurtigt. Skolen havde god tilslutning. Lærerboliger skød op, og allerede det første år etablerede en købmand sig. Han var desuden kusk for lærerne. Snart kom flere handlende til - og håndværkere. Der oprettedes også flere skoler og virksomheder, inspireret af højskolen og ofte udgået derfra - bl.a. Askov forsøgsgård, Sløjdlærerskolen, Poul la Cours forsøgsmølle, Jenny la Cours væveskole, Lervads fabrik, Ladelund Landbrugsskole og Skibelund efterskole må også nævnes. Ganske vist ligger de ikke i Askov, men dog i Malt sogn. I 1899 stiftedes en valgmenighed i Askov, ikke på grund af modsætninger i sognet, men fordi man gerne ville have en kirke i den by, der var vokset frem. Valgmenigheden opløstes i 1972, og kirken blev distriktskirke i Malt sogn.

I de sidste 25 år er der sket store forandringer med højskolebyen. Skolen har bygget om og bygget til. Askovgård er forsvundet. På tomten ligger den nye brugs. Der er kommet boligkvarterer til, hvor der bor mange tilflyttere, der har deres arbejde vidt omkring og ikke blot i Askov. - Men dammen er der endnu. Når man farer forbi den og tænker på den middelalderlandsby, der engang lå her, kan den forekomme meget fjern og dens mennesker uvirkelige i forhold til det nuværende Askov. Men afstanden og forskellen er nok mest af ydre art. Spændingen mellem at lukke øjnene, at lade stå til og at få noget ud af livet er sikkert den samme.

VASK • RENS LEJELINNED

Moderne og effektiv service for virksomheder,
hoteller, institutioner og private . . .

Udlejning, vask og
vedligeholdelse af arbejdstøj,
linned, håndklæder etc.
Cleantex mætter.
Håndklædeautomater.
Sæbedispenser m.v.

Drej
36 00 70

**Vejen Dampvaskeri ApS
og kemisk Tøjrens**
Nørregade 58 · 6600 Vejen · Tlf. (05) 36 00 70

(50)

Jydsk Tricotage

Søndergade 8 - Telf. 36 02 99

... et godt sted at handle!

(22)

Sloth & Askov

Damekonfektion

NØRREGADE 29-31 · 6600 VEJEN · TLF. 05-362560

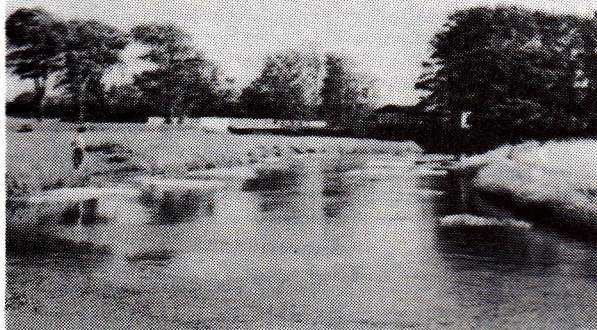
(51)

Wagner * (05) 360257
Herre og drengetøj i Vejen

(24)

**VEJEN
TRÆLASTHANDEL^{AS}**
TRÆLASTENS BYGGECENTER
Søndergade 111 · 6600 Vejen · (05) 36 08 66

Langs Kongeåen

ved højskolelærer Richard Andersen, Askov.

Det er spændende at finde frem til, hvor en å eller en flod udspringer. Næsten alle her på egnen skal nok have været i Tinnet krat ved hærvejen nær Nr. Snede. Lidt vand pibler op. Det bliver snart en bæk, og vandet har så 156 kilometer, inden Gudenåen finder ud i Randers Fjord.

For nogle år siden var jeg med en god ven på jagt efter Ejderflodens udspring. Sønderjylland er landet mellem Kongeåen og Ejderen. Når Ejderen løber ud i vadehavet ved Tønningen i Ejdersted, er det en imponerende bred flod. Men hvor kommer den fra? Vi fandt omsider - men det var svært - frem til dens udspring i et engdrag nær et stort gods i Holsten, ikke så langt fra Kiel.

Hvor udspringer Kongeåen? Prøv at spørge folk her på egnen; mange vil komme lidt i klamme med svar. Det er nok også svært, og det skyldes, at to små åer finder hinanden og bliver til Kongeåen. Det sker ovre ved Vamdrup. En å kommer nord om byen og møder en anden å syd for Vamdrup.

Kongeåen er et imponerende navn, men det er forholdsvis nyt. Til op mod år 1700 talte man kun om Skodborg å. Så fik åen det fine navn, som måske ikke var så fint dengang. Det sagde nemlig, at her ønskede den danske konge toldafgifter.

Kongeåen har et fornemt navn, men åen er ikke noget imponerende vandløb, især ikke om sommeren, når der er lidt vand, men megen vandpest i den. Jeg kan være lidt betænkelig ved at vise åen frem for besøgende, ganske særlig for udlændinge. De har hørt om denne å, men når man passerer den ved Foldingbro eller Skodborghus kan man næsten se skuffelsen i deres ansigter: Ikke andet. Åen er ikke imponerende, men den har megen historie med sig.

Den har været grænse. Fra 1864 til 1920 var her statsgrænse. Den var markeret med nedrammede pæle, hvor der på den ene side KD = Kongeriget Danmark, på den anden side KP = Kongeriget Preussen. Grænsepæl nr. 1 stod ved Vadehavet, i udkanten af Vester Vedsted og grænsepæl nr. 128 ved Hejlsminde. Grænsepælene var oprindelig af træ og rådnede derfor. De blev så efterhånden udskiftet med granitpæle. Da genforeningen kom, blev disse grænsepæle omgående revet op. Nu skulle her ikke længere være nogen grænse. Nogle pæle blev måske smidt i åen, men mange tog enkeltpersoner eller sogne til sig som minder om fremmedherredømmet og disse pæle blev stillet op på steder, hvor de ikke har hørt til, men hvor man stadig kan se dem. Ved Hareby vest for Rødding står om en genforeningssten fire grænsepæle. Fire står ved Lintrup kirke, adskillige ved Gram slotskro. En grænsepæl er havnet helt ovre ved Glostrup uden for København. Jeg har hørt fortælle, at det var en sønderjysk præst, som i 1920 havde sikret sig den, og da han blev forflyttet til Sjælland, tog han den med sig.

Kongeåen har ikke blot været statsgrænse; i århundreder har den været grænse inden for det danske kongerige. Danmark var fire provinser: Øerne, Nørrejylland fra Skagen til Skodborghus, Sønderjylland fra Kongeåen til Ejderen og Holsten fra Ejderen til Elben. Så stort var Danmark. Indenfor disse provinser havde man til tider forskellig lovgivning. Da vi i 1849 fik grundloven, kom den kun til at gælde øerne og Nørrejylland. (Hvert år driller jeg højskoleelever og kursister med at byde dem velkommen til Askov-Malt i Nørrejylland. Nogle kan udbyrde: Vi mente, vi var

13

BUTIK 24
NØRREGADE 16 - VEJEN
Tlf. 36 14 21

6

Svend's Kiosk - Bambibar

v/ Marie og Gustav Bendixen
Nørregade 57 - 6600 Vejen, tlf. 05 - 36 03 16

34

ib schönberg

møbelpassagen - søndergade 23
6600 vejen - telefon 05 - 36 14 75

5

SKO
til enhver lejlighed -
sel'følgelig ind til
Klockmann i Vejen...
HUSK DET NU!!!

**Klockmann
SKO**

6600 Vejen, tlf. (05) 36 23 82

kommet til Sønderjylland, men de må belæres om, at Sønderjylland først begynder på den anden side Frihedsbroen).

Frederik d. VII elskede at komme til Sønderjylland. Når han kørte over Kongeåen, var han i den del af riget, hvor han stadig var enevældig konge. Det var nu nok ikke af den grund, han var glad for at komme til Sønderjylland. Snarere fordi man der ikke havde ondt af, at han havde giftet sig med Louise Rasmussen, med titlen grevinde Danner. Men syd for Kongeåen havde man enevælde og derfor ikke religionsfrihed, trykkefrihed og forsamlingsret og andre goder, som den fri forfatning gav.

Gendarmer gik vagt ved Kongeåen fra 1864 til 1920. I verdenskrigens hårde år, 1917 og 1918, gik adskillige unge dansksindede sønderjyder over åen for at undslippe krigstjeneste. Det skete tit, når en ung soldat var hjemme på orlov, at han de sidste dage var fåmælt. Så anede forældrene, hvad han tænkte på. Han ville ikke tilbage til helvedet i Nordfrankrigs skyttegrave. Farligt var det at desertere; der var kun en straf: henrettelse. Mange unge har mavet sig frem over markerne ned mod »Frihed« og har her vovet turen gennem Kongeåen. Forstanderen på Skibelund efterskole hængte hver aften, inden han gik i seng, en lygte op, så unge, der var gået over grænsen, kunne finde et tilflugtssted.

I 56 år var Kongeåen statsgrænse, men meget længere var den toldgrænse. Den danske stat skulle bruge penge og dem fik man bl.a. ved at kræve told af stude, der blev drevet fra det fattige Nørrejylland, som kun var »heder, hugorme og snot« ned til de gode græsmarker i Sønderjylland og Holsten. Men folk har aldrig været glade ved at skulle betale told. Man har nærmest betragtet det som en god ting at narre tolderne. Der er blevet smuglet utrolig meget ved Kongeåen, og det har vi et utal af beretninger om, for folk vil gerne fortælle om deres smuglerier - når de er gået godt. Det kunne lade sig gøre at smugle en hel drift stude over Kongeåen, for driverne kendte vadestederne, og de kan løvrigt påvises i Kongeåen endnu. Myndighederne havde ridende grænsevagter, som også opererede i baglandet og fulgte studedriverne, og disse vagter fik belønning for hver smugler de pågreb. »Jens Toldrytter« greb tre drifter stude ved Føldingbro og tjente så meget ved pågribelsen, at han kunne købe en gård, der fik navnet »Toldergaarden.«

Der blev smuglet meget andet end stude over Kongeåen. Myndighederne var dybt bekymrede, og det blev pålagt biskop-

perne at formane præsterne til i deres prædikener at advare mod smugleri; det skulle fast ske 23. søndag efter trinitatis (teksten om at give kejseren skat), men det skulle ske »endog oftere«, så menighederne kunne vide, at smugleri var synd både i henhold til Guds lov og til kongens lov.

Der er også blevet smuglet mange varer sydpå under den første verdenskrig, især smør og sæbe, som der var mangel på i Tyskland. En meget udpolstret kone kom til tolden ved Føldingbro. Man kiggede på hendes omfang og bad hende vente en tid inde i den varme gendarmstue. Mens hun sad og sukkede, begyndte smør at løbe ud gennem hendes tøj.

Det er lidt forkert altid at tale om Kongeågrænsen. Det var kun et stykke, Kongeåen dannede grænse. Kongeåen er ikke langt fra Føldingbro, før den svinger i en ny retning og finder frem til Gredstedbro og ud gennem Vilslev-enge. Grænsens løb

fra Føldingbro ud til Kalvsund og så med store sving ned over Fladså og ud mod Vedsted kan være svært at følge, ja, det er i dag umuligt. Jeg har prøvet det.

Jeg har også prøvet i kano at padle mig frem fra Føldingbro til Kongeåens udløb. Det er en spændende tur, men den kan man kun klare, hvis man har mulighed for at låne en kano. Man kan - heldigvis - ikke leje kanoer til Kongeå-sejladser. Man skal ikke gøre det store arbejde med padlen og kursen giver sig selv; man skal kun *med* åen. Kirketårnene er de bedste orienteringspunkter, selvom det kan være svært at fastslå, hvad det er for en kirke man har forude. Især driller Hjortlund og Jernved kirker. En sommerdag ville jeg helt ud til Vadehavet, og have lokket min kone med. Vi kom gennem Gredstedbro, forbi Vilslev kirke og var ude i det helt flade land. Pludselig for min kone op. Hun hørte susen af et vandfald. Også jeg blev forskrækket. Nu brusede vandet vældigt, og det havde allerede tag i kanoen. Den lagde sig på tværs af åløbet. Jeg kæmpede med padlen for at få den på ret kurs, men nu havde jeg ikke mere magt over det skrøbelige fartøj, nu bestemte strømmen alt. Det var virkelig et vandfald, måske har der engang været et stigbord. Med stor fart drev vi mod vandfaldet. Min kone havde forlængst indstillet sig på, at kanoen ville tippe og vi ville ligge i den nationale å og skulle kæmpe os ind mod bredden - og der så ud til at være langt til bredden. Men kanoen jog ud over vandfaldet. Der skete os intet. Det varede naturligvis ikke længe, inden jeg hårdnakket påstod, at det var min dygtighed til at padle og navigere, der havde redet situationen. Jeg erklærede mig rede til at gøre det en gang mere, men den demonstration ønskede min kone ikke, og det var godt nok.

39

STRØG-KIOSKEN
SØNDERGADE 13
6600 VEJEN
TLF. 05 - 36 27 90

68

telf. 05-36 32 60

- Har du købt kontaktlinser? Jeg har hørt, at det er dyrt med alt det tilbehør.

- På den måde jeg rengør mine linsler, bliver det ca. 10 kr. om ugen. Det synes jeg ikke er dyrt og et frit syn.

DE FLESTE - MEN IKKE ALLE - KAN BRUGE KONTAKTLINSER!

Ring og bestil tid til information og rådgivning.

LINDSTRØM

Optiker·Optometrist·Kontaktlinsespecialist

Vejen · Telefon 36 00 08

vbaregårdspladsen Lerdagelukning

66

Vi støtter også spejderne:

HANDELSBANKEN

altid med i billedet

ANDELSBANKEN

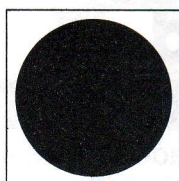
PROVINSBANKEN

-til at tale med

SPAREKASSEN

VEJEN

Sparekassen

Sydjylland

Hvem var B.-P.

Robert Stephenson Baden-Powell blev født i London den 22. februar 1857. Faderen, som døde, da Robert var 3 år gammel, var professor i teologi ved Oxford universitet, moderen datter af den engelske admiral W. T. Smyth.

Som 13-årig kom han på kostskolen Charterhouse i London, hvor han gik til sit 19. år. Herfra gik turen til Indien til det 13. hussarregiment, hvor han i 1883 var avanceret til kaptajn.

Fra slutningen af 1880'erne finder vi B.-P. i Afrika, hvor han vandt sin militære berømmelse. Det skete i 1899, hvor han som oberst holdt byen Mafeking i 217 dage mod en overlegen belejningsstyrke, indtil undsætning nåede frem. Den slags bedrifter vakte opmærksomhed i England omkring århundredeskiftet. B.-P. vendte hjem som en folkehelt og blev udnævnt til generalmajor.

Hans militære succes var bl.a. baseret på en udstrakt brug af datidens efterretningstjeneste - de militære spejdere. Under Mafeking-belejringen havde de store drenge fra byen taget aktivt del i disse opgaver, hvilket havde optaget B.-P. meget. Så ved hjemkomsten til England begyndte han at bearbejde sine erfaringer fra Indien og Sydafrika for at kunne aktivere og udvikle drengene hjemme i England. Han studerede datidens bøger om opdragelse, og i 1907 vovede han forsøget. Han samlede 20 drenge og holdt med dem verdens første spejderlejr på øen Brownsea Island i den engelske kanal.

Ideen greb om sig. I 1910 tog B.-P. sin afsked fra hæren og begyndte »sit andet liv« som han kaldte det, et liv i spejderbevægelsens tjeneste.

Bevægelsen blev international. I 1920 holdtes den første verdensjamboree i London, hvor B.-P. blev udnævnt til »Chief World Scout« - verdensspejderchef.

I mellemtiden var pigerne også kommet med, og spejderbevægelsen udviklede sig. Ved B.-P.'s død i 1941 var der i hele verden næsten 4 millioner spejdere - i dag er der over 24 millioner!

Spejderbevægelsen blev grundlagt i starten af et uroligt århundrede. Og med B.-P.'s baggrund kan det ikke undre, at den hentede en stor del af inspirationen i militæret og i kolonitidens moralbegreber og etik. Som samfundet har udviklet sig, så har spejderbevægelsen. Målet - det aktive og medlevende menneske - er det samme. Midlerne er ændret. Myten om B.-P. er måske historie. Eventyret om B.-P. og inspirationen derfra lever i bedste velgående.

(31)

Karl Jensen

Cykler, knallerter og motorsave

ESBJERGVEJ 3 - 6600 VEJEN

Telefon 05 - 36 01 31

(2)

BAGERI - CONDITORI

Ove Christensen

Nørregade 44, Vejlen

Telefon 36 00 54

(25)

- Møbler
- Tæpper
- Gardiner

(42)

BAGER VILLUMSEN

ASKOV - 6600 VEJEN
TELEFON 05 - 36 07 50

Søndagsåbent kl. 6,30-11,00

**Huset
med
BOLIGNYT**

Søndergade 107, Vejlen
Telefon 36 03 99

23

VOLVO/RENAULT VEJEN

Vagn Jacobsen

Engvej • 6600 Vejen • Telefon 05-36 14 44

17

REVISIONSKONTORET I VEJEN A/S

STATSAUT. REVISORER

SØNDERGADE 22, *36 12 99

20

ABC

RADIO - TV - VIDEO

Tlf. 05-36 30 00 - Nørregade 66, Vejen

15

v/ Rita Fredslund Hansen

Vejen-Centret • 6600 Vejen

Tlf. (05) 362086

Askov spejderne

Hvem - hvad - hvor

Ulveunger:

Drenge 2.-3. klasse.

Møde: torsdag kl. 18.30-20.00.

Leder: John Rasmussen.

Blåmejser:

Piger 2.-3. klasse.

Møde: onsdag kl. 15.00-16.30.

Leder: Tove Johansen.

Pantere:

Drenge 4.-5. klasse.

Møde: mandag kl. 18.30-20.00.

Leder: John Rasmussen.

Spirer:

Piger 4.-5. klasse.

Møde: onsdag kl. 18.30-20.00.

Spejdere:

Drenge og piger efter 5. klasse.

Leder: Anny Johansen.

Gruppeleder: Tonnie Christensen, Maltvej 7,
Askov, telefon 36 15 09.

Gruppestyrelsesformand: Knud Jensen,
Søndergade 97, Vejen,
telefon 36 31 77.

54

LYS
KRAFT
MOTORER
EL-KOMFURER
BELYSNING
VASKEMASKINER
KØLESKABE
FRYSEBOKSE

Arne Melvang

INSTALLATØR

telefon 36 08 63 - Askov

33

Sport - fritid - fiskeri

SPOORTEN

VEJEN · NØRREGADE 37 · TLF. (05) 36 32 14

Der er 41 dage endnu

Nytårsaften er sidste frist for at få 20% statstilskud til naturgasinstallationer. (I 1983 ydes der kun 15%).

De kan nå det endnu

Men det haster. Ring til os med det samme og tal med vor varmekonsulent. Få listen over VVS-installatører, som er med i Naturgas Syds pakkeløsning tilsendt. Få et fast tilbud på installationen. Få et tilbud på gunstig finansiering gennem pakkeløsningen. Og tag så en rask beslutning. Der er nemlig mange ting, der taler for naturgas:

Billigere energi

Naturgassen må aldrig blive dyrere end olien. Det siger loven. Men lige nu er den ca. 20% billigere. De første 5 år efter, at et område har fået naturgas, sælges den til en særlig gunstig pris. I Askov har man lige taget hul på de 5 år.

Bedre miljø

Når naturgas forbrændes, dannes der kun kuldioxid og vand. Ingen sod og svovl. Det betyder noget for miljøet og vasketøjet.

Større forsyningsikkerhed

Hvorfor være afhængig af olieshekerne, når vi har vore egne energikilder lige uden for døren. Med naturgas bliver vi mindre afhængige af olieforsyningerne udefra.

Vær med fra starten

I Askov har næsten 1/3 af husstandene valgt at være med fra starten. I Brørup over halvdelen. Så naturgassen har fået en god start. De er med til at give Danmark ny energi. - Ren dansk energi.

Naturgas Syd

6600 Vejen - Tlf. (05) *36 36 88